

L'AVI XAXU

«EI XAXU»

Petitó; força carregat d'espatlles; els ulls bellugadissos, plens alhora de malícia i de lluminositat somniosa; magre i esquitit, com si la natura li hagués volgut regatejar els materials per a fer la seva còrpora a la justa mesura, o com si per un descuit del seu tarannà calmós i tant-se-me'n-dóna, s'hagués oblidat de fer la creixença en el moment oportú, era un vertader miracle que quan la tramuntana piulava desafortadament i, endiastrada, s'entaforava pels cantons rònecs i tortuosos

de la vila, una ratxa folla no l'hagués agafat de ple i emportant-se'l pels aires l'hagués fet rodolar al ritme complicat de xiulets i bufaruts, i fent-nos-en perdre el rastre de cop i volta. I vet aquí que de vegades quan el veies dalt l'empostissat, junt amb la resta dels components de la cobla, i te'l miraves penjat al contrabaix (que en faria quatre com ell) amb la mà dreta fent voleiar l'arquet i amb l'esquerra esgarrapant frenèticament les cordes, com si una força sobrehumana li donés coratge per a trencar-les a bocins, o assegut en una cadira amb la canya de la tenora a la boca i amb la punta del peu aguantant la campana per a millor controlar-ne el balanceig o bé encara amb la boquilla dels fiscorn encastada als llavis i amb les galtes inflades com dos paltrucs, bufant amb tota l'empenta que li permetia el vent emmagatzemat en els seus pulmons fins a posar-se-li les venes del front i les del coll tan i tan gonflades que semblava que anaven a rebentar, et preguntaves com era possible que d'aquella còrpora desnarida que, pagant-ne un bon preu, no n'hauries donat quatre xavos, en podés sortir tota l'energia, el coratge i la força necessària perquè aquells instruments que feien molta més mostra que ell, donessin aquel devassall harmònic de notes i sons de totes menes.